

Mind Mapping/ Eurigrame și creații literare

Prof.înv.primar, Ifrim Nicoleta

Școala Gimnazială "Ion Creangă", Buzău

Motto:

“Ideile sunt precum iepurii, primești câteva idei și înveți cum să te descurci cu ele și destul de curând, vei avea o duzină de idei.” (John Steinbeck)

Din dorința de a inocula elevilor noștri, dragostea și respectul pentru tradițiile și obiceiurile poporului român de Crăciun și de Anul Nou, în perioada 3- 18 decembrie 2015, clasa noastră a derulat un workshop în cadrul căruia ne-am propus să promovăm tradițiile și obiceiurile românești, pe plan local dar și internațional, prin intermediul proiectelor eTwinning, învățându-l totodată, pe elevi, încă de la cele mai fragede vârste, să prețuiască frumusețea colindelor, a poeziilor, a dansului și a meșteșugurilor tradiționale românești, a creațiilor populare, a folclorului ca rod al unei activități literare colective, care a circulat oral, din om în om, de-a lungul veacurilor, până a ajuns la noi, în zilele de azi, întrucât *„Un popor fără tradiții este un popor fără viitor.”* (Alberto Lleras Camargo)

Astfel, organizați pe grupe de lucru, punând accent pe rezolvarea de probleme, pe implicarea și participarea activă, practică și teoretică a elevilor, s-a exersat pe domenii largi de interes și în funcție de aptitudinile fiecărui elev în parte, diverse abilități și experiențe în cadrul câtorva ateliere de lucru printre care și cel intitulat "Eurigrame și creații literare" (Mind Mapping- "Datini și tradiții de Crăciun și de Anul Nou, la români").

Pentru clarificarea și organizarea cunoștințelor achiziționate din anii anteriori, în cadrul activităților școlare și extrașcolare, referitoare la sărbătorile de iarnă, elevii clasei noastre au participat în prealabil, la o sesiune de Brainstorming, pe tema "Ce știm despre datinile și tradițiile de Crăciun și de Anul Nou la români?".

“Imaginația este mult mai importantă decât cunoștințele acumulate.”(Albert Einstein)

Cum **Mind mapping**, sau harta mentală este un instrument care ajută într-o foarte mare măsură la structurarea, organizarea, planificarea evenimentelor, la memorarea abilităților, la învățarea mai lesne a informațiilor, într-un mod organizat, contribuind semnificativ la îmbunătățirea înțelegerii și la dezvoltarea creativității, pentru a scoate în evidență cât mai multe detalii referitoare la tema **Datini și tradiții de Crăciun și de Anul Nou, la români**, am convenit împreună cu elevii mei, să abordăm în cadrul acestui atelier, tehnica de lucru **Mind Mapping**, cu care eram deja familiarizați de la o temă abordată anterior, în cadrul proiectelor eTwinning, numită **Europa**.

Mind Mapping este capacitatea de a genera eurigrame (hărți ale gândirii, urmând ca după aceea, pe marginea lor, să redactăm texte cu propoziții legate între ele prin înțeles sau, după aptitudini, talent, dispoziții și preferințe, să le dăm și o tentă de poem.

Eurigrama este o metodă grafică, creativă și eficientă de a lua notițe. Subiectul (eurigrama) este situat în centru, ramurile principalele care pornesc din mijloc reprezintă gândurile și aspectele, iar cele mai mici reprezintă detaliile.

Când se face o eurigramă, se lucrează în același timp cu: desene, culori și cuvinte-cheie, care-ți pun în funcție ambele emisfere, stimulând astfel gândirea creatoare. Eurigrama te ajută să te concentrezi, să rezolvi probleme, să planifici, să studiezi, să prezinți, să comunici și să fii mai creativ.

Eurigrama poate fi desenată pe hârtie sau poate fi generată cu ajutorul unui program de calculator.

Mind Mapping este o competență nouă, care poate fi învățată la școală, de la cea mai fragedă vârstă. Imediat ce elevul va stăpâni instrumentul și tehnica de lucru, el va deveni mai activ și mai autonom, înțelegând și reținând mai bine anumite concepte.

Într-o societate în care domină informația, elevul trebuie să sintetizeze esențialul, să "țeară" legături între ceea ce știe deja și ceea ce trebuie să învețe.

Eurigrama/ Mind Mapping/ Harta minții este o tehnică de lucru *nouă, modernă, care poate fi aplicată la toate disciplinele de învățământ, pe întreg parcursul școlarității.*

Mind mapping-ul este o metodă mai bună decât a lua notițe deoarece:

-Este un instrument grafic, ceea ce înseamnă că este format din cuvinte, imagini, numere, culori. Acest lucru determină ca sarcinile noastre să fie mai ușor de memorat și de recapitulat.

-Mind mapping– ul creează asocieri firești între concepte. Acest lucru ne ajută să avem noi idei, să intrăm mai profund în subiect, cât și să descoperim cu o mai mare ușurință elementul care lipsește.

-O hartă mentală ne poate oferi o privire de ansamblu asupra unui subiect mai larg chiar dacă deținem foarte multe informații care ne-ar putea crea confuzie.

-Este o modalitate intuitivă de a ne organiza gândurile, deoarece mind mapping –ul "copiază" modalitatea în care creierul procesează informația– trecând de la o idee la alta.

Cum se realizează o hartă mentală?

Mind mapping – ul te ajută să ai idei noi într-un mod mult mai rapid deoarece sunt explorate diferite resurse creative ale creierului nostru care în mod normal, sunt ascunse.

Se ia o foaie albă de hârtie și se începe din centrul acesteia, deoarece astfel, creierului i se oferă o libertate mai mare de a se împărtăși în toate direcțiile și de a se exprima în mod natural.

Se poate folosi o imagine pentru ideea principală. O imagine valorează cât o mie de cuvinte și te ajută să-ți folosești imaginația mai mult decât ar face-o un simplu cuvânt. O imagine centrală este mult mai interesantă, ajutându-te să te concentrezi.

Se folosesc culori deoarece acestea îți stimulează creierul la fel de mult precum imaginile. Culorile aduc viață hărții mentale, dar și energia necesară pentru a gândi creativ.

Se creează o legătură între imaginea centrală și ramurile principale ale subiectului. Apoi, se conectează fiecare ramură principală cu alte ramuri secundare și așa mai departe, deoarece creierul nostru funcționează prin intermediul asocierilor. Realizându-se această conexiune, se va înțelege și se va reține totul mai ușor. Ideal este ca ramurile să fie curbate, nu drepte deoarece liniile drepte sunt plictisitoare pentru creier.

Se folosește un cuvânt cheie la fiecare ramură. Acest lucru va oferi mai multă putere și flexibilitate creierului.

Folosind cât mai multe imagini, creierul va avea o privire mult mai amplă, dar simplă în același timp în legătură cu problema pe care o are de rezolvat.

Așadar, mind mapping – ul reprezintă o modalitate creativă de a antrena atât emisfera dreaptă, cât și emisfera stângă a creierului nostru.

În această manieră de lucru, pornind de la eurigrama centrală- "**Datini și tradiții de Crăciun și de Anul Nou, la români**", elevii au selectat și combinat informații relevante pentru proiect, exprimându-și în mod liber, cunoștințele, imaginația și spiritul artistic, cu ajutorul designului grafic realizat manual sau la calculator, dezvoltându-și astfel, în paralel, și competențele TIC.

Eurigrama **Datini și tradiții de Crăciun și de Anul Nou**, s-a ramificat astfel, în câteva ramuri de culori distincte, reprezentând principalele idei din care s-au ramificat în continuare, detaliile referitoare la: **Ajunul Crăciunului, Crăciunul, Anul Nou**, cu datinile și tradițiile specifice, folosind doar culori, desene și cuvinte-cheie.

Aceste "hărți ale minții" au fost ulterior, pe parcursul a două-trei zile, prelucrate și îmbogățite progresiv, cu alte noi informații culese din diverse surse, din literatură- cărți, broșuri, revistele existente la biblioteca clasei sau a școlii, în cadrul orelor de lectură, internet sau din familie și comunitate, din povestirile și amintirile părinților și bunicilor.

Cele mai reușite hărți mentale au fost expuse pe un panou mare, în sala de clasă, au fost fotografiate, scanate și postate pe Twinspace, spațiul virtual eTwinning, în cadrul proiectului "**Mind Mapping et la création littéraire**"/ "**Eurigrame și creații literare**".

“Știința este o ușă a cărei cheie este cercetarea.”(Anton Pann)

Documentarea-învățarea reprezintă o latură a creației științifice; bine realizată, documentarea-învățarea poate conduce la săvârșirea actului final de creație (iluminare).

Cum în prima etapă, aceste hărți mentale au fost de fapt, un fel de ghid orientativ pentru identificarea volumului de informații de care dispunea inițial fiecare elev, referitor la tema **"Datini și tradiții de Crăciun și de Anul Nou, la români"**, pentru a măsura în final, progresul elevilor în ceea ce privește tema în studiu, în următoarea etapă de lucru, am început să dezvoltăm ideile- cheie din mind-mapping-ul colectiv, alcătuind pe baza acestora, propoziții legate între ele, prin înțeles, până la realizarea unui text.

Astfel, elevii organizați pe trei grupe de lucru, au primit scurte texte orientative, de sprijin, cu câte un titlu pentru fiecare elev din echipă (adică un cuvânt-cheie din propriul mind-mapping): Echipa I: **"Ajunul Crăciunului"** ("Moș Nicolae", "Postul Crăciunului", "Colinde", "Ignatul", obiceiuri, superstiții ș.a.); Echipa a II-a: **"Crăciunul"** ("Nașterea Domnului", "Bradul de Crăciun", "Moș Crăciun", "Colinde", obiceiuri, superstiții ș.a.); Echipa a III-a: **"Anul Nou"** ("Revelionul", "Cetele de colindători", obiceiuri, superstiții, "Boboteaza"), urmând ca pe parcursul a două-trei zile de lucru, fiecare elev să realizeze câte o compunere cu titlu și început dat, subiectul urmând a fi dezvoltat și tratat detaliat sub diverse aspecte, fiecare elev în parte, având astfel posibilitatea de a aduce contribuții personale și de a crea totodată, noi informații, pe baza planului prestabilit, rezultând în cele din urmă, niște monografii succinte, care exprimau sintetic cunoștințele achiziționate de către elevi, pe tema **"Datini și tradiții de Crăciun și de Anul Nou, la români"**

Aranjate pe un panou mare, în ordinea cronologică a succesiunii evenimentelor specifice sărbătorilor de iarnă, aceste texte literare au fuzionat într-unul singur, rezultând o compunere colectivă, o adevărată monografie de largă întindere, însumând în spirit artistic, toate creațiile literare ale elevilor, cu un conținut bogat în evenimente referitoare la **Datinile și tradițiile de Crăciun și de Anul Nou, la români**, ca rod al muncii individuale dar și al întregii echipe de lucru, pe marginea subiectului propus a fi studiat.

Pentru reținerea cu mai mare ușurință a datelor mai importante, această creație literară colectivă, "țesută" pe marginea unui cuvânt-cheie selectat din propriul mind-mapping/ "hartă a minții" a fost prelucrată și accesibilizată astfel încât prin dramatizare sau joc de rol, fiecare elev să-și poată interpreta propria creație literară în versuri sau în proză, la liberă alegere.

Acest poem colectiv rezultat, ca rod al muncii clasei noastre, alături de mind-mapping-urile realizate pe tema în studiu, au fost prezentate într-o activitate desfășurată în cadrul Comisiei Metodice a învățătorilor și în cadrul Serbării de Crăciun, în prezența părinților elevilor.

În final, eurigramele și creațiile literare ale elevilor, au fost comprimate și metamorfozate într-un poem liric reprezentativ, tradus în limbile franceză și engleză, în scopul promovării, valorizării și valorificării **"Datinilor și tradițiilor de Crăciun și de Anul Nou, la români"** și a fost postat pe Twinspace, în spațiul virtual al proiectelor noastre, eTwinning, care au solicitat activități cu tema **"Crăciunul": "Eurigrame și creații literare"- "Mind Mapping et la création littéraire", "eCultural Kaleidoscope", "Дед Мороз/Kalêdû Senelis /Santa Claus/Moș Crăciun", "Salut père Noel!", "Whe do you come from"/ "De unde ești?" și "We are Union friends"/ "Suntem prietenii Uniunii"**.

BIBLIOGRAFIE:

<http://www.adam-europe.eu/prj/6093/prj/BOOK-RUMENO-LOW.pdf> -"Creativity today... creați-vă viitorul"

<https://www.damaideparte.ro/dezvoltare-personala/mind-mapping/>